

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ

№ 32 от 20.12.2022 г.

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 20.12.2022 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Нели Огнянова

ЧЛЕНОВЕ: Александър Кашъмов
Бойко Василев
Весислава Антонова
Гена Трайкова
Даниела Тренчева
Диляна Илиева
Илия Вълков
Ирина Недева

изслуша доклад по жалба с вх. № 09-019/2022 г. на П.П.К. срещу публикация в електронното издание на *Труд* от 13 юли 2022 г., озаглавена „Г. С. доставил на К. и Л. в МС дрога, скрита в кутии за пица, в деня на ареста на Б.“.

Жалба с вх. № 09-019/2022 г. твърди нарушение на Етичния кодекс на българските медии от страна на *Труд*.

I. ПРОЦЕДУРА

1. Жалба с вх. № 09-019/2022 г. се отнася до нарушение на Етичния кодекс на българските медии.
2. Жалбата е подадена в допустимия от правилника срок.
3. КЖЕ обсъди допустимостта на жалбата, жалбата е допустима.
4. Не е представено становище от медията или издателя.

II. ЖАЛБА

В жалбата се твърди, че „Статията е лъжа, няма автор, няма източници, доказателства - нищо. Това не е журнализъм, това е пропаганда. Вестник на 80+ години се е превърнал във средство

за пропаганда и клевета. Това не е някое жълто вестниче или сайтче - това е авторитетен вестник с история, който от месеци или повече е пропагандно средство на мафията“.

Искането е КЖЕ да постанови нарушение на Етичния кодекс на българските медии. Медията да публикува/разпространи поправка.

III. РАЗПОРЕДБИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ

Пледира се нарушение по отношение на т.1, 2 и 3:

1. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОСТОВЕРНА ИНФОРМАЦИЯ НА ОБЩЕСТВОТО

1.1 Точност

1.1.1 Ще предоставяме на обществото точна и проверена информация и няма преднамерено да скриваме или изопачаваме факти.,

1.1.2 Няма да публикуваме информация, за която знаем, че е невярна.,

1.1.3 Няма да подвеждаме обществото и ясно ще посочваме къде са използвани манипулирани текстове, документи, образи и звуци.,

1.1.4 Ясно ще разграничаваме фактите от коментарите и предположенията.,

1.3 Източници,

1.3.1 Ще се стремим да проверяваме информацията преди нейното публикуване, като търсим и използваме различни източници, и доколкото е възможно ще посочваме нейния произход.

1.3.2 Предпочитаме да използваме идентифицирани източници пред анонимните, чиято честност и надеждност не може да се прецени от обществото.

1.3.4 Винаги ще посочваме, когато информацията не е потвърдена.

2. СЪБИРАНЕ И ПРЕДСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ,

2.1.1 Ще събираме информация с честни и законни средства.,

3. РЕДАКЦИОННА НЕЗАВИСИМОСТ,

3.1 Няма да се поддаваме на политически или икономически натиск или влияния.,

3.4 Ние не приемаме каквито и да било лични, политически или финансови стимули, които могат да повлияят на нашата способност да предоставяме на обществото точна информация.,

3.7 Уважаваме правото на журналиста да откаже да изпълни задачи, или да бъде посочен като автор на материали, нарушаващи буквата и духа на този Кодекс.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

Не е получено становище от ответната страна.

V. ФАКТИ

Статията, срещу която е жалбата, е публикувана на посочената дата и още може да се прочете в електронното издание на *Труд*. Основното послание е изведено в заглавието, което го прави достъпно дори за посетители на сайта, които не са се запознали с текста на публикацията - „Г. С. доставил на К. и Л. в МС дрога, скрита в кутии за пица, в деня на ареста на Б.“.

Г. С. стана известен с катастрофата с две жертви, която причини в София по-рано тази година. Разследването показва, че той има и други нарушения, но върху него е имало „полицейски чадър“. „К.“ е министър-председателят на България към момента на публикацията К. П. от ПП *Продължаваме промяната*, „Л.“ е Лена Бориславова, началник на неговия кабинет, „Б.“ е бившият министър - председател Б. Б. – така че в заглавието има цял сюжет с политически фигури и обвинения за катастрофата С. На него обаче е приписана нова роля, доставчик на дрога в кутии от пица.

Статията е с обявен автор *Труд онлайн*, тоест без име на автор. Съдържанието ѝ не съдържа доказателства за твърдението в заглавието. То е придружено от илюстративна снимка с посочен автор ПИК на автомобил пред вратата на двора на сградата на Министерския съвет.

Единствен източник на информация е анонимно писмо до редакцията на ПИК, за което се казва: „Убиецът от "Черни връх" Г. С. и полицайката С. Р. са посетили Министерски съвет в деня, в който беше арестуван лидерът на ГЕРБ Б. Б., и са вкарали дрога, скрита в кутии за пица. Това се твърди в имейл, изпратен до ПИК. Заедно с него е прикачена и снимка, за която се предполага, че е от прословутите записи от камерите в Министерски съвет и района, които Националната служба за охрана предостави на прокуратурата. Според получената информация Г. С. е бил основният доставчик на наркотици в Министерски съвет и лично е направил доставка на дизайнерските пици с кристали в нощта, когато беше арестуван лидерът на ГЕРБ Б. Б.“. Тази част от публикацията съдържа препратка към публикация в ПИК под заглавие „БОМБА В ПИК! Записите от МС започват да „говорят“! Убиецът Г. С. – куриер на „пица с кристали“ за Министерския съвет! Доставил с Фолксваген Голф на К. Л. в нощта, когато е арестуван Б.(СНИМКА)“.

Именно публикацията в ПИК е препечатана (републикувана) изцяло в *Труд онлайн*, а също и в други електронни издания.

VI. МОТИВИ

КЖЕ обсъди дали е нарушение по отношение на принципите *точност*, *методи на събиране на информацията* (т. 2) и *редакционна независимост* (т. 3).

По т. 3

КЖЕ преди всичко намира, че няма данни за осъществено нарушение на Етичния кодекс на българските медии по отношение на *редакционната независимост* на *Труд*. Комисията не може да обоснове извод за политически или икономически натиск или финансови стимули за разглежданата публикация.

По т. 2

Що се отнася до изискването за *събирането на информация с честни и законни средства*, Комисията намира, че препечатване на публикация от ПИК само по себе си не е незаконно, така че т. 2 от Етичния кодекс не е относима към случая. Етичният въпрос се състои в селекцията на източниците на *Труд* при републикуване: изборът на съдържание е на

редакцията на *Труд*, поради което може да бъде ангажирана отговорността на медията, която републикува.

По т. 1

КЖЕ намира, че в публикацията на *Труд* се излагат истории, за които няма нито едно доказателство или поне довод. КЖЕ намира, че е налице нарушение на Етичния кодекс, 1.1. Точност, по-специално т. 1.1.1. *Ще предоставяме на обществото точна и проверена информация и няма преднамерено да скриваме или изопачаваме факти.* Публикацията на *Труд* се позовава на преценката на ПИК, а тя – на анонимен онлайн сигнал, чиято достоверност остава с висока степен на съмнителност, докато не бъде потвърдена от достоверни източници.

Не е представена информация, от която да е видно, че редакцията на *Труд* е била убедена в недостоверността на публикацията, поради което не може да се твърди нарушение на т.1.1.2. *Няма да публикуваме информация, за която знаем, че е невярна.* Също така няма данни за манипулирани текстове и документи, не се констатира нарушение на т. 1.1.3. Що се отнася до изискването за разграничаване на факти от предположения, КЖЕ смята, че в публикацията факти отсъстват. Цялото съдържание се представя като съдържание на анонимен сигнал, не е спазено изискването за потвърждаване от други източници, така че не можем да обсъждаме фактическа страна на публикацията – каква храна се поръчва от Министерския съвет, как се доставя и още по-малко да се коментират конкретни доставчици. Нарушение на стандартите по т. 1.1.4. е използване на заглавие, представящо предположения като твърдение за факт.

Напълно компрометирана е работата с източници, нарушена е т. 1.3.1. *Ще се стремим да проверяваме информацията преди нейното публикуване, като търсим и използваме различни източници, и доколкото е възможно ще посочваме нейния произход.* Очевидно не е спазена и разпоредбата на т. 1.3.2 *Предпочитаме да използваме идентифицирани източници пред анонимните, чиято честност и надеждност не може да се прецени от обществото.*

Нарушенията придобиват особена тежест предвид извеждането на твърдението без всякакви доказателства в заглавие, което свързва публични фигури на високи позиции с компрометирано лице с множество нарушения на законите.

КЖЕ намира жалбата за основателна по т.1.1.1. , т.1.1.4., т. 1.3.1. и 1.3.2. от Етичния кодекс на българските медии и неоснователна по останалите разпоредби.

Комисията препоръчва на *Труд* задълбочена преценка на източниците от гледна точка на тяхната достоверност. Нарушение на журналистическите стандарти е публикуване на информация единствено основана на анонимен сигнал.

КЖЕ препоръчва да не се използват заглавия, съдържащи предположения и внушения, като твърдения за факт („С. доставял дрога на К. и Л.“).

Предвид факта, че доставките на дрога за МС остават непотвърдени и недоказани, Комисията за журналистическа етика очаква редакцията на *Труд онлайн* да публикува съобщение

(поправка), в което да се информира аудиторията, че твърдението за доставки на дрога в МС в статията „Г. С. доставил на К. и Л. в МС дрога, скрита в кутии за пица, в деня на ареста на Б.“ не почиват на факти и до този момент няма доказателство в подкрепа на такова твърдение.

Съгласно Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика решението да се изпрати на заинтересованите страни в 7-дневен срок от приемането му.

Председател на КЖЕ:

Нели Огнянова

*Изпълнителен директор на
Фондация НСЖЕ :*

Ева Петрова